

zék, mert ez alkotmányellenes. Először az államháztartás rendes menetét kell biztosítani az indennitással. Bírálja az elnök eljárását. Végzetes kezdet ez. Kezdet az elnök elterelésének Apponyi szellemétől. Tiszta ugy sem ér célt eljárásával. Az elnök csak akkor exponálhatja magát, ha beismeri, hogy eljárása téves volt.

Elnök: Eppen a Házszabályok helyes értelmezése volt a célja. Kijelenti, hogy híven teljesíti kötelességét.

Holló Lajos: A napirendi indítványhoz ez esetben, mert a kormány tette az indítványt, többen is hozzászólhatnak. Az újoncjavaslatot előbb a bizottságokhoz kellene utasítani, hogy biztosan megdühassuk, hogy **rendes, vagy felemelt létszám-ról van-e szó?**

Trubinyi János hasonló szellemű felszólalása után Lengyel Zoltán kért szót.

Lengyel Zoltán: Kéri az elnököt, hogy gyújtassa fel a lámpákat, mert a sötétségben nem látja jegyzetait.

Elnök szünetet ad és elrendeli a lámpák felgyújtását.

Szünet után **Lengyel Zoltán** beszélt. Hírlik, hogy **Lengyel Gabányi Miklóssal** és **Papp Zoltánnal**, ha kell, **reggel is is kibeszélik az ülést.**

Az ülés d. u. 6 órakor még tart.

Csendes obstrukció.

Öt órakor az elnök — ki közben szünetet adott — újból megnyitotta a zárt ülést.

Lengyel Zoltán tovább beszél. Hosszasan fejtegeti, hogy a függetlenségi pártnak be kell menni a delegációba. Azután ismét szünetet kér.

Elnök ezt a szünetet is megadja. Hatos ismét megnyitja a zárt ülést.

Lengyel Zoltán folytatja beszédét. Alkotmányserelmet lát abban, hogy a miniszterelnök előbb újonc-létszám felemelést kér s csak azután az ehhez szükséges költségeket. Erőszakos napirend indítványával semmit sem fog elérni a kormány.

Fél hét órakor **Gabányi Miklós** kezd beszélni. Ismerteti az obstrukció egész történetét. Nyolc óráig tartott Gabányi beszéde.

Utána **Várady Károly** emelkedik szólásra. Ő a katonai kérdéseket fejtegeti. Félkilencor szünetet kér.

Szünet után a Tisza István programját bírálja.

Kilenc óra előtt egy pár perccel **Várady** befejezi beszédét, átadva a szót a néppárti **Udvar Ferencnek.**

Udvar Ferenc a katonai kérdésekkel és nemzeti ügyekkel foglalkozik.

Egy hang jobbról: — Ujjabb kértünk!

Felkiáltások balról: — Nagyon fontos dolgok ezek!

Ballagi Géza: Látszik. Azért hallgatják ilyen kevesen.

A kártyázó képviselőház.

Udvar Ferenc: Azért vannak ilyen kevesen, mert a kormánypártiak a termekben szerteszéjjel kártyáznak. (Nagy zaj.) Kéri az elnököt, hogy ebben a dologban sürgősen intézkedjék.

Felkiáltások: Kik azok és hányan vannak?

Udvar Ferenc: Nyolcvanheten.

eséséget, kavicsokat és sárga homokat. A király nagyot nevetett. Nem értem, mondá ő, miért szeretik annyira az Európaiakat a mi sárga homokunkat és kavicsainkat, de vigyél belőle akármennyit és váljék egészségre. Gazdagon megrakva eleséggel, arannyal, drága kövekkel és gyémánttal, utnak indult és oly kincs birtokában érezte magát, amelyet Ázsia, Európa és Afrika együttvéve nem tudott összegyűjteni. Kándid örömeiben a fába faragta Kunigund nevét.

Egy spanyol hajóstól megtudta, hogy Kunigund kisasszony a Buenos-Ayres-i helytartónak a szeretője. Kándid megbizta Cacambó szolgáját, hogy hozza el Kunigund kisasszonyt. Buenos-Ayresből, átadott neki öt vagy hat millió értékű gyémántot.

Ha a helytartó vonakodnék, adj neki egy milliót; ha ő azt keveselné, adj neki kettőt. Te nem ölted meg az inkvizitort, te read senki se fog gyanakodni. En egy másik hajót akarok felszerelni, a melyen Velencébe utazom, ott megvárak téged; az szabad föld, a hol nem kell sem bulgároktól, sem abaroktól, sem inkvizitoroktól félnem.

A mint Kándid utitársával, Martinnal Velencébe érkezett, legott kerestette Cacambót minden szállodában, kávéházakban és egyéb helyiségekben. Minden nap tudakozódott a beérkezett hajókon és barkákon, de Cacambónak nem volt már ott se hire, se hamya.

Kunigund kétség kívül meghalt és nem marad más hátra, mint hogy én is meghaljak, mondá sirva Kándid. Nem lett volna jobb Eldorádóban maradni, mintsem ebbe az átkozott Európába visszatérni.

Késő búnaat fogta el szívét és nem talált élvezetet sem az operában, sem a többi farsangi mulatságokban.

Kándid vizsgálatát és szórakozást keresett a város híres embereinek látogatásában és miután sokat beszéltek neki Pakokuranté szenátorról, ki az idegeneket oly jól fogadja, engedélyt kért tőle holnapi látogatására.

(Vége köv.)

Pichler Győző: Hisz akkor nem is határozatképesek a kártyázók, mert nincsenek százan. (Derűtlenség.)

Elnök: Felhívja a háznapot, hogy a kártyaüggyben tegyen jelentést, mert, nem tűrhető, hogy a Házban kártyajátékokat üzzenek.

Udvari Ferenc folytatja beszédét.

A folyosó képe.

A folyosó élénk, változatos. A teremben alig vannak egy páran. Akik benn vannak, azokat sem érdeklík a beszédek. Apró csoportokba verődnek és beszélgetnek. A büfében vigan foly a káláber, a tarokk és másféle kártyajátékok.

Ilyen formán nagyon élénk, színes és eleven a képviselőház hangulata az ülés-terem kívül. Képviselek, újságírók jönnek mennek. Többen: különösen az utóbbiak közül fáradtan végig dőlnek a folyosó puha pamlagjain és mintha csak otthon lennének, nyugodtan alusszák az igazak álmát.

Az újságírók külön büffet jében is van egy kártyázó kompánia. De képviselők ezek is: Trubinyi János néppárti, Nosz Gyula pártokivüli és Vlár Aurél nemzetiiségi képviselők közül áll az alsózó társaság. Körülöttük száz gibic is áll; akik szívesen biztatgatják a játékosokat: a kontrára, re kontrára, ultimóra, sőt még a Fedák Sári bemondására is.

A háznap intezkedik.

Csávossy Béla háznap végigjárta a termeket és felkérte a képviselőket a játék abbahagyására. Azután visszatért a terembe és jelentette az elnöknek, hogy csak három képviselőt látott kártyázni és azok sem szabadelvűek, hanem egy néppárti, egy pártokivüli és egy nemzetiiségi.

Az ülés előreláthatólag reggelig eltart.

A vitarendező megállapították és kiosztották a szerepeket. Tíz-tíz-tizenkettőt Papp Zoltán; tizenkettőtől-egyig Szederkényi Nándor; és egytől-háromig: báró Kaas Ivor beszél a zárt ülésben.

Éjeli 10 órakor.

Udvar Ferenc: Esti 10 óráig beszélt. Összehordott mindenfélét, csak hogy huzza az időt. Végre 10 óra után leült.

Ekkor szólásra emelkedett

Papp Zoltán: Kijelentette, hogy alaposan megakarja indokolni, hogy miért kérték a zárt ülés tartását. Hogy ezt megtehesse, foglalkozni kell neki részletesen Magyarország ezredéves multjával, — Meg is kezdi ezt a magyarok bejövételével. Széles vonásokkal ismerteti a történelmet. Száz évenként csoportosítja a magyar nemzet történelmi fejlődését. Külön és hosszan foglalkozik a szabadságharcral. Magyarország sorsát Lengyelországgal hasonlítja össze és elmondja Lengyelország történetét. A magyar nemzeti hadsereget követeli.

Tizenkét órakor.

Éjfél elmúlt amikor Papp Zoltán befejezte beszédét. Ekkor a Ház többsége kimondotta, hogy nincs ok a zárt ülés tartására.

Percel Dezső: Megnyitja a nyílt ülést. A karzatok roskadásig telve közönséggel.

Bakonyi Samu: A házszabályokhoz kér szót és kijelenti, hogy az ülés 12-ikére hivatott össze. Éjfél elmúlt, most már 13-ika van, ennél fogva a mára összehívott ülést folytatni nem lehet.

Gajary Géza: Lehet folytatni. Hivatkozik Apponyi Albert volt elnök nyilatkozatára, ki a július 29-iki országgyűlésen kifejtette, hogy az ülés folytatása nem ütközik a házszabályokba.

Papp Géza: Tanúságul hívja az ország közvéleményét, hogy a jobboldal nagyon engedékeny volt az ellenzékek szemben. A nemzet meg lehet elégedve Tisza István kormányával és ezért hozzájárul ahhoz, hogy letárgyalják az újoncjavaslatot.

Rátkay László: A házszabályokhoz kér szót. Konstatálja, hogy az újoncjavaslatot a régi kormány terjesztette be azon Kolossváry honvédelmi miniszter van aláírva, ennél fogva azt a bizottságba kell előbb tárgyalás alá venni és ki kell nyomatni.

Tisza István miniszterelnök: A régi javaslatot terjeszti be illetőleg annak napirendre tűzését óhajja, ennél fogva azok bizottsági tárgyalására szükség nincsen.

Éjféli 2 óra.

Lengyel Zoltán: Beszédét 1 óra felé kezdte meg. Éjféli 2 órakor még mindig beszél és hír szerinti reggelig fog beszélni, ugyancsak nagy részletességgel fejtegetve Magyarország történelmét.

Éjféli 3 óra.

Éjféli 3 óráig nem kaptunk újabb értesítést. Valószínűnek látszik, hogy Lengyel Zoltán tényleg reggelig beszél.

Brassó helyett — Budapest.

Négy tötlegény kalandja.

— *Express tudósítás.* —

— (Kalmár Antal királysértési pöre.) Dr. Kalmár ez év május havában „Királyi esküszegés” cím alatt vezércikket írt egyik fővárosi napilapban, amelyben többek között ezeket mondja: A Deák-féle közjogi alap az 1867: XII. t. c. nincs végrehajtva. De ha nincs végrehajtva, kinek volna azt első sorban kötelessége végrehajtani? Annak, aki annak végrehajtására, megtartására megesküdött. Ez pedig a magyar király. Nos, és ha a magyar király nem hajtja végre a törvényt, akkor talán már esküszegő a magyar király? Az országgyűlésen annak mondogatják, egy nagy országos párt komolyan zengi és el fog jönni az idő, (amint eljött a többi Habsburgoknál is), hogy az esküszegés hitteles törvénymagyarazát alakjában közzé tegyék a közjogi alap is konstatació lesz. — A királyi ügyesség a cikk tartalma miatt királysértéssel vádolta meg ismét dr. Kalmár Antalt, aki a vizsgálóbíró előtt elismerte a szerzőségét, de tagadja, hogy ezzel bünt követt volna el, mert ő pozitív alakban nem állítja, hogy a királyi esküszegés, maga a cikk címe is csak kérdést képez. A budapesti büntetőtörvényszék, mint esküdtbírósként a tegnapi napra tűzte ki az ügy tárgyalását. Délután tíz órakor távirat jött Agoraszló Péter elnökhöz, a melyben Kalmár tudatja, hogy ágyban fekvő beteg és így nem jelenhet meg a törvényszék ez okból a tárgyalást elnapolta a jövő havi esküdtbíróskénti ülésre.

— (Kitett gyermek.) Heltai-utca 14. szám alatt tegnap egy 3 évesnek látszó gyermeket találtak. A kis srác jószágát a rendőrség vitte, mely most erősen kutat a szívtelen anyá után.

— (Meglopott főispán.) Bárány Rosner Ervin főispán tegnap Budapestre érkezett, hogy részt vegyen a főispánok konferenciáján, amit az új miniszterelnök rendeletre tartottak itt a belügyminisztériumban. A főispán egy sárga bőrtáskát is hozott magával, amelyben fontos és bizalmas természetű hivatalos iratok, sőt értékpapírok is voltak. Ezt a bőrtáskát egy tolvaj a keleti pályaudvaron ellopta a főispán podgyászából. A rendőrség nagy erővel keresi a tolvajt, aki végre is egy főispáni titkos dossier birtokában van és ha van érzéke az újságíráshoz, még közzéteszi azokat a bizonyos iratokat, amelyekben — láttatlanba is merjük mondani — még kövérebbre hizhatnék az ellenzéki küzdelem.

— Hangverseny Dicső-Szent-Mártonban. A dicsőszentmártoni műkedvelők dal- és zene-egylete Dicsőszentmártonban az újonnan épített „Nemzeti szálló” színházteremben e hó 14-én, szombaton, az egyet zongora-alapja javára, Sándor János díszelőklése mellett hangversenyyel egybekötött táncestélyt rendez. A hangverseny érdekessé mősa a következő: 1. Huber Károly: „A dalnok hitvallása.” Vitis Johanna zongorakísérete mellett éneklő a férfiak. 2. Kéler Béla: „Koncert Ouver-ture.” Zongorán előadják: Báthori Erzsike és Maetz Ernő. 3. Lányi Ernő: „Dalharmónia.” Éneklő a férfiak. 4. Tewrewk István: „Asszony szeretnék lenni.” (Monológ.) Előadja: Farkas Ella. 5. Verő György: „Nászinduló a „Sultán” című operettből. Vitis Johanna zongorakísérete mellett éneklők: Báthori Erzsike, Blaha Lénka, Farkas Ella, Farkas Szeréna, Grácy Ilona, Grün Emmi, Grün Frida, Horváth Margit, Járny Adél és Maetz Elza és Czika Mihály, Dali Géza, Fazakas Géza, Kadocs Béla, Kedves József, Novák Andor, Szentpétery Dénes és Ürmösy Sándor. 6. Szentirmay Elemér: „Szerelem krach.” (Induló.) Előadja a férfiak.

— (A sabáci hős.) Nikolics Atanáz őrnagyról szól a krónika, a kit a sabáci pücs után, mint a dinasztia és a szerb nemzet megmentőjét ünnepezték. Dicsősége már szétfoszlott s az őrnagy most penzionban van. Nyugdíjazásának története érdekessé, mert ez alkalommal hullott le a lepel az Alavancics-féle pücsről. A sabáci csíny eddig titokban maradt részletei, mint Belgrádból írják, a következők: Nikolics őrnagy szegény földmives fia Attya egy csizmadiához adta inasnak. A fiatal Tásza kitanulta mesterségét, ez azonban nem elégítette ki becsúgyát. Egy szép napon beállt csendőrnök s mert igen buzgó volt, sok évi szolgálata után végre tisztelt nevezék ki. Mint második osztályú csendőrkapitány Sabáca került. A kapitányi rang sem felelt meg ambíciójának, mindig azon törte fejét, miként ténnesse ki magát, hogy törzisztí vizsgálat nélkül az őrnagy rangot elérje. Ez időtáji Alavancics Ráde velődött Sabáca. Minthogy édesatyja is mint forradalmár erősen kompromittált ember volt, megjelenése gyanút keltett s a rendőrség nemskára letartóztatta őt és átadta a csendőrségnek. Ez az eset Nikolicsnak kapóra jött és feltette magában, hogy kiaknázza. Gyakran járt be Alavancics cellájába és részletet és érdekfódtást színlte foglya iránt. Néha-néha, mintha véletlenségből történnék, dohányszelencéjét fejelette ott a cellában, később pedig már Nikolics maga kínálta neki cigarettát. Az őrségnek föltűnt a dolog, Nikolics kapitány azonban csak titokzatosan mosolygott. Egy-néhány hét után Alavancics már szentül meg volt győződve, hogy a kapitányt megnyerte — összeesküvő társának. Nemskára megérkezett a kormány kiutasító rendelete és Alavancics érzékeny bucsút vett barátjától. Ezután Nikolics — polgári ruhában — kereste fel

barátját Mitrovicán. 1902. évi február hó 20-án Alavancics már tábornoki egyenruhába bújtatva és kis csapat élén visszaháta a bizalmas látogatást. Nikolics azonban, a ki a kormányt már eleve értesítette volt a készülődéséről, amikor Alavancics belépett a sabáci csendőrségi kaszárnyába, egy lövéssel leterítette őt. Ezért a fehér sasrendet és az őrnagy rangot kapta jutalmul. Az új kormány azonban kevesebbre becsülte honmentő érdemeit s előbb elfogatta, majd megnyugdíjazta Nikolics őrnagyot. Péter király pedig, amikor Genfől Belgrádba utazott, a bécsi pályaudvaron megcsókolta az agyonlőtt Alavancics leányát.

— (Ellopták a lovát és szekérét.) Gál József hostáti gazda, a héten a Deák-Ferenc-utcában levő Boskovits-féle üzlet előtt, míg maga egy kereszt-utcai házhoz káposztát vitt be, lovát és szekérét magára hagyta. Mire visszatért csak hűlt helyét találta már lovainak és szekérének. Míg maga odajárt addig valaki felült a szekérre és elhajtotta a paripákat. A rendőrség széleskörű nyomozást indított meg, de eddig nem sikerült sem a vakmerő tolvajra, sem az ellopott ló és szekér nyomára akadni.

— (Osztrák testvériség.) Már az igaz, hogy élelmességre nincs párja a Lueger hadának. Olyan élelmes a császárváros hatósága, hogy magyarán másképp kellene neveznünk ezt az élelmességet. A bécsi magisztrátus az egész világgal tartja el a szegényeit, olyanformán, hogy időnkint sorsjátékot rendez a javukra. S nincs száma azoknak a jótékony sorsjegyeknek, melyekkel ilyenkor elárasztják mind a két hemiszférát, de különösen a testvér Magyarországot. Minden szemérem nélkül való tolakodással varrják a nyakába az angyalos papirokat a magyar hatóságoknak, nem kérdezve, kell-e, nem-e. Eyszerűen kóvertába tesznek 10–15 darabot s ráadrezzárlják a naiv testvérekre. Egy korábban került darabja s lehet rajta nyerni 200-át is. Bécs nem olyan zárkózott szívű, hogy a ki magyarokat kiakarna rekeszteni ebből a nagy szerencséből. Sőt igen szívesen látja, ha magyar koronások tarthatja el az osztrák inségeseket. Mintha bizony nekünk nem volna kit segélyeznünk ebben az istenverte Kánaánban! Az is volna a legjobb válasz ezekre a kérelmül fölkínált szerencse-levelekre, hogy mi nem adkozhatunk, mert magunk is — az osztrák testvériség szegényei vagyunk.

— (Drága királyné hagyatéka.) Drága királyné vagyonának leltározását befejezték. Ez a vagyon egy ház, a melynek értéke 50,000 frank. Ékszer 190,000 frank értékben, részvények 100,000 frank névértékben, továbbá 219,000 frank készpénz. A törvényszék elismerte a királyné testvéreinek örökösödési jogát, ezek azonban ezenfelül az ellopott tárgyak megértését is követelik. E tárgyak közül eddig mekerült egy óra és egy gyűrű, de még sok hiányzik.

— (Rigó Jancsi itthon.) A szépséges Wald Klára lovagja, Rigó Jancsi hétfőn Budapestre érkezett s holnap a fejérmegyei Pákozdra megy, hogy meglátogassa a cigányoson lakó szüleit. Hosszu időre elbucuzik tőlük, mert hercegnőjével november 17-én földkörüli utra indul. Elhajóznak Fokvárosba, Bombayba, Kinába, Japánba, Délamerikába. A hősszerelmes legújabb ékessége a karjában van tetoválva: Wald Klára pompás, élhető arcképe, amelyet egy indus nyolcszáz forintért készített Karóban. Rigó azt mondja, hogy halála után ezt a karját a Nemzeti Múzeumnak hagyományozza, hadd bámulja a világ a tetoválás csodáját.

— (Lázongás az adószedés miatt.) A Bihar megyei Kapocsány községben, mint jelentik, valósággal föllázadt a falu lakossága amiatt, hogy a községi segédjegyző utadőrt akart foglalást teljesíteni. Egy Borza Flore nevű ember felszaladt a toronyba, félreverte a harangokat. A lármára összefutott az egész falu népe s elkergette a segédjegyzőt, aki a jegyzői lakba menekült. A nép nyomom követve s megostromolta a község házát is, úgy, hogy innen is menekülnie kellett. A kerteken keresztül átfutott Hollódra, ahol értesítette a csendőrséget, mire azonnal csendőrséget küldtek Kapocsányba. Mikor azonban a csendőrnök megérkezett, már a nyugalom teljesen helyreállott, de a nyomozást megindították a bujtozatók ellen.

— (Pályázat egy vendéglőre.) A kolozsvári máv. üzletvezetőség a nagyváradi állomási vendéglő 5 évi bérletére pályázatot hirdet. Pályázat beadására határidő 1903. november 30. déli 12 óra. Az erre vonatkozó feltételek a máv. kolozsvári üzletvezetőség III. osztályában tudhatók meg.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, pénteken, 1903. nov. 13-án:

Dr. Nebántsvirág.

Bőhózat 3 felvonásban.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Holnap, szombaton, nov. 13-án:

Dr. Nebántsvirág.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Schuster Emil.